

REGULAMENTUL (CE) NR. 1008/2008 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 24 septembrie 2008****privind normele comune pentru operarea serviciilor aeriene în Comunitate (reformare)****(Text cu relevanță pentru SEE)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 80 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) O serie de modificări substanțiale umează să fie aduse Regulamentelor (CEE) nr. 2407/92 al Consiliului din 23 iulie 1992 privind licențele operatorilor de transport aerian ⁽⁴⁾, (CEE) nr. 2408/92 al Consiliului din 23 iulie 1992 privind accesul operatorilor de transport aerian comunitari la rutele aeriene intracomunitare ⁽⁵⁾ și (CEE) nr. 2409/92 al Consiliului din 23 iulie 1992 privind tarifele serviciilor aeriene pentru transportul de pasageri și de marfă ⁽⁶⁾. Din rațiuni de claritate, regulamentele menționate ar trebui să fie reformate și consolidate într-un regulament unic.
- (2) Pentru a asigura o aplicare mai eficientă și consecventă a legislației comunitare care reglementează piața internă din domeniul aviației se impun o serie de adaptări ale cadrului juridic actual.
- (3) Recunoscând corelarea posibilă dintre sănătatea financiară a unui transportator aerian și siguranță, ar trebui să se instituie o supraveghere mai riguroasă a situației financiare a transportatorilor aeriени.
- (4) Având în vedere importanța tot mai mare a transportatorilor aeriени care dețin baze operaționale în mai multe state membre și necesitatea de a asigura o supraveghere eficientă

a acestor transportatori aeriени, același stat membru ar trebui să fie responsabil atât pentru controlul certificatului de operator aerian, cât și al licenței de operare.

- (5) Pentru asigurarea unei supravegheri coerente a respectării cerințelor pentru licențele de operare ale tuturor transportatorilor aeriени comunitari, autoritățile responsabile cu acordarea licențelor ar trebui să realizeze evaluări periodice ale situației financiare a transportatorilor aeriени comunitari. Prin urmare, aceștia din urmă ar trebui să furnizeze informații suficiente cu privire la situația lor financiară, în special în cursul primilor doi ani de existență, deoarece această perioadă este una deosebit de importantă pentru supraviețuirea unui transportator aerian pe piață. Pentru a evita o denaturare a concurenței ca efect al aplicării diferite a normelor la nivel național, este necesar să se consolideze supravegherea financiară a tuturor transportatorilor aeriени comunitari de către statele membre.
- (6) În vederea reducerii riscurilor pentru pasageri, transportatorii aeriени comunitari care nu îndeplinesc cerințele pentru păstrarea unei licențe de operare valabile nu ar trebui să fie autorizați să își continue activitatea. În asemenea cazuri, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor ar trebui să retragă sau să suspende licența de operare.
- (7) În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 785/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind cerințele de asigurare a operatorilor de transport aerian și a operatorilor de aeronave ⁽⁷⁾, un transportator aerian ar trebui să dețină o asigurare pentru răspunderea în caz de accident cu privire la pasageri, bagaje, mărfuri și terți. Transportatorilor aeriени ar trebui să li se impună și obligația de a deține o asigurare pentru răspunderea în caz de accident cu privire la poștă.
- (8) Pentru a evita recurgerea excesivă la contracte de închiriere de aeronave înregistrate în țări terțe, în special contracte de închiriere în sistem wet lease, aceste posibilități ar trebui autorizate numai în situații excepționale, cum ar fi lipsa unor aeronave adecvate pe piața comunitară, ar trebui să fie strict limitate în timp și să îndeplinească standarde de siguranță echivalente normelor privind siguranța prevăzute de legislația comunitară și națională.
- (9) În ceea ce privește angajarea unui transportator aerian comunitar care operează servicii aeriene de la o bază operațională situată în afara teritoriului statului membru pe

⁽¹⁾ JO C 175, 27.7.2007, p. 85.⁽²⁾ JO C 305, 15.12.2007, p. 11.⁽³⁾ Avizul Parlamentului European din 11 iulie 2007 (JO C 175 E, 10.7.2008, p. 371), Poziția comună a Consiliului din 18 aprilie 2008 (JO C 129 E, 27.5.2008, p. 1) și Poziția Parlamentului European din 9 iulie 2008 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).⁽⁴⁾ JO L 240, 24.8.1992, p. 1.⁽⁵⁾ JO L 240, 24.8.1992, p. 8.⁽⁶⁾ JO L 240, 24.8.1992, p. 15.⁽⁷⁾ JO L 138, 30.4.2004, p. 1.

teritoriul căruia transportatorul aerian comunitar își are sediul principal, statele membre ar trebui să asigure aplicarea corespunzătoare a legislației sociale comunitare și naționale.

- (10) Pentru realizarea pieței interne în domeniul aviației, ar trebui să se ridice restricțiile încă existente, aplicate între statele membre, precum restricțiile în domeniul partajării codurilor pentru rutele către țări terțe sau în domeniul tarifării pentru rutele către țări terțe cu escală într-un alt stat membru (zboruri care țin de cea de-a șasea libertate).
- (11) Pentru a ține seama de caracteristicile și constrângerile specifice ale regiunilor ultraperiferice, în special depărtarea, caracterul insular și dimensiunea redusă a acestora, precum și de nevoia de a le conecta în mod corespunzător la regiunile centrale ale Comunității, pot fi justificate regimuri speciale în ceea ce privește normele care reglementează perioada de valabilitate a contractelor de obligații de serviciu public care acoperă rutele spre astfel de regiuni.
- (12) Condițiile în care este permisă impunerea obligațiilor de serviciu public ar trebui definite clar și fără ambiguitate, iar procedurile de achiziție aferente ar trebui să permită participarea la procedura de achiziție a unui număr suficient de candidați. Comisia ar trebui să fie în măsură să obțină toate informațiile necesare pentru a putea evalua, de la caz la caz, justificarea economică a obligațiilor de serviciu public.
- (13) Normele în vigoare cu privire la repartizarea traficului între aeroporturile care deservesc același oraș sau aceeași conurbare ar trebui să fie clarificate și simplificate.
- (14) Este oportun să se garanteze că statele membre au posibilitatea de a reacționa la dificultăți neașteptate care rezultă din situații imprevizibile și de neevitat, care fac ca operarea serviciilor aeriene să fie foarte dificilă din punct de vedere tehnic sau practic.
- (15) Clienții ar trebui să aibă acces la toate tarifele pentru transportul de pasageri și respectiv de marfă, indiferent de locul de reședință al acestora în Comunitate sau de naționalitatea acestora și indiferent de locul în care sunt stabiliți agenții de turism în cadrul Comunității.
- (16) Clienții ar trebui să fie în măsură să compare efectiv prețurile serviciilor aeriene ale diferitor companii aeriene. Prin urmare, prețul final care urmează să fie plătit de către client pentru serviciile aeriene cu punctul de plecare în Comunitate ar trebui să fie indicat în orice moment și să includă toate tarifele, impunerile și comisioanele. De asemenea, transportatorii aerieni comunitari sunt încurajați să indice prețul final pentru serviciile lor aeriene din țări terțe spre Comunitate.
- (17) Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentului regulament ar trebui adoptate în conformitate cu Decizia

1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei ⁽¹⁾.

- (18) Deoarece obiectivul prezentului regulament, și anume aplicarea mai omogenă a legislației comunitare care reglementează piața internă din domeniul aviației, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre având în vedere caracterul internațional al transportului aerian, și, prin urmare, poate fi realizat mai bine la nivelul Comunității, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar în vederea realizării obiectivului menționat.
- (19) Declarația ministerială privind aeroportul Gibraltar, adoptată la Cordoba la 18 septembrie 2006 în cursul primei reuniuni ministeriale a Forumului de dialog privind Gibraltarul, va înlocui declarația comună privind aeroportul Gibraltar făcută la Londra la 2 decembrie 1987, iar deplina conformitate cu declarația din 2006 va fi asimilată cu declarația din 1987.
- (20) Prin urmare, este necesar ca Regulamentele (CEE) nr. 2407/92, (CEE) nr. 2408/92 și (CEE) nr. 2409/92 să fie abrogate,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul

- (1) Prezentul regulament reglementează acordarea de licențe transportatorilor aerieni comunitari, dreptul transportatorilor aerieni comunitari de a opera servicii aeriene intracomunitare și prețul serviciilor aeriene intracomunitare.
- (2) Aplicarea capitolului III din prezentul regulament aeroportului din Gibraltar nu aduce atingere pozițiilor juridice respective ale Regatului Spaniei și Regatului Unit cu privire la diferendul referitor la suveranitatea asupra teritoriului unde este situat aeroportul în cauză.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament:

1. „licență de operare” înseamnă o autorizare acordată unei întreprinderi de către autoritatea competentă pentru acordarea licențelor, prin care se permite respectivei întreprinderi să furnizeze servicii aeriene, astfel cum se precizează în licența de operare;

⁽¹⁾ JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

2. „autoritate competentă pentru acordarea licențelor” înseamnă o autoritate a unui stat membru care are dreptul să acorde, să refuze, să retragă sau să suspende o licență de operare, în conformitate cu capitolul II;
3. „întreprindere” înseamnă orice persoană fizică sau juridică, cu sau fără scop lucrativ, și orice organism oficial, cu sau fără personalitate juridică proprie;
4. „serviciu aerian” înseamnă un zbor sau o serie de zboruri pentru transportul de pasageri, de marfă și/sau de poștă, în schimbul unei remunerații și/sau sub formă de închiriere;
5. „zbor” înseamnă o plecare de la un aeroport determinat spre un aeroport de destinație determinat;
6. „zbor local” înseamnă un zbor care nu implică transportul de pasageri, poștă și/sau marfă între aeroporturi diferite sau alte puncte de aterizare autorizate;
7. „aeroport” înseamnă orice zonă dintr-un stat membru care este special adaptată pentru servicii aeriene;
8. „certificat de operator aerian (COA)” înseamnă un certificat eliberat unei întreprinderi care atestă că operatorul dispune de capacitatea profesională și organizatorică necesară pentru a asigura siguranța operațiunilor menționate în certificat, astfel cum se prevede prin dispozițiile pertinente de drept comunitar sau național, după caz;
9. „control efectiv” înseamnă o relație constituită din drepturi, contracte sau orice alte mijloace care, fie separat, fie împreună și având în vedere împrejurările de fapt sau de drept în cauză, conferă posibilitatea de a exercita în mod direct sau indirect o influență decisivă asupra unei întreprinderi, în special prin:
- (a) dreptul de folosință, totală sau parțială, a activelor unei întreprinderi;
 - (b) drepturi sau contracte care conferă o influență hotărâtoare asupra componenței, votului sau deciziilor organelor unei întreprinderi sau conferă în alt mod o influență hotărâtoare asupra conducerii afacerilor întreprinderii;
10. „transportator aerian” înseamnă o întreprindere cu o licență de operare valabilă sau echivalentul acesteia;
11. „transportator aerian comunitar” înseamnă un transportator aerian care deține o licență de operare valabilă acordată de o autoritate competentă pentru acordarea licențelor în conformitate cu capitolul II;
12. „plan de afaceri” înseamnă o descriere detaliată a activităților comerciale pe care intenționează să le desfășoare transportatorul aerian în perioada în cauză, în special în ceea ce privește evoluția preconizată a pieței și investițiile care urmează să fie realizate, inclusiv implicațiile financiare și economice ale acestor activități;
13. „serviciu aerian intracomunitar” înseamnă un serviciu aerian operat în cadrul Comunității;
14. „drept de trafic” înseamnă dreptul de a opera un serviciu aerian între două aeroporturi comunitare;
15. „vânzarea numai a locurilor” înseamnă vânzarea directă către public de locuri în avion, fără niciun alt serviciu asociat, cum ar fi cazarea, de către transportatorul aerian, de către agentul său autorizat sau de către un agent de charter;
16. „serviciu aerian regulat” înseamnă o serie de zboruri care prezintă toate caracteristicile următoare:
- (a) la fiecare zbor sunt puse la dispoziția publicului, pentru achiziționare individuală (fie direct de la transportatorul aerian, fie de la agenții săi autorizați), locuri și/sau capacitate de transport de marfă și/sau poștă;
 - (b) este operat astfel încât să deservească traficul între aceleași două sau mai multe aeroporturi:
 - fie conform unui orar publicat; sau
 - cu o astfel de regularitate sau frecvență a zborurilor încât să constituie o serie sistematică evidentă;
17. „capacitate” înseamnă numărul de locuri sau încărcătura comercială oferite publicului larg în cadrul unui serviciu aerian regulat și în cursul unei perioade determinate;
18. „tarife pentru transportul aerian de pasageri” înseamnă prețurile exprimate în euro sau în moneda locală, care trebuie plătite transportatorilor aeriени sau agenților acestora sau altor vânzători de bilete pentru transportul pasagerilor prin intermediul serviciilor aeriene, precum și condițiile în care se aplică aceste prețuri, inclusiv remunerarea și condițiile oferite agenților și alte servicii auxiliare;
19. „tarife pentru transportul aerian de marfă” înseamnă prețurile exprimate în euro sau în moneda locală care trebuie plătite pentru transportul de marfă și condițiile în care se aplică aceste prețuri, inclusiv remunerarea și condițiile oferite agenților și alte servicii auxiliare;
20. „statul membru (statele membre) în cauză” înseamnă statul membru sau statele membre între care sau pe teritoriul cărora este operat un serviciu aerian;

21. „statul membru (statele membre) implicat(e)” înseamnă statul membru sau statele membre în cauză și statul membru sau statele membre în care transportatorul aerian (transportatorii aerieni) care operează serviciul aerian respectiv deține (dețin) licența de operare;
22. „conurbație” înseamnă o așezare urbană constituită din mai multe orașe sau localități care, sub efectul creșterii demografice și al extinderii, s-au unit și formează o singură zonă construită unitară;
23. „cont de gestiune” înseamnă o declarație detaliată a veniturilor unui transportator aerian și a costurilor suportate de acesta în perioada în cauză, inclusiv o defalcare pe activitățile legate de transportul aerian și pe alte activități, precum și pe elemente financiare și nonfinanciare;
24. „acord de închiriere în sistem dry lease” înseamnă orice acord între întreprinderi, în temeiul căruia o aeronavă este operată în baza COA al locatarului;
25. „acord de închiriere în sistem wet lease” înseamnă orice acord între transportatori aerieni, în temeiul căruia o aeronavă este operată în baza COA al locatorului;
26. „sediul principal” înseamnă locul în care se află sediul central sau sediul social al unui transportator aerian comunitar, în statul membru în care se exercită principalele funcții financiare și de control operațional ale transportatorului comunitar, inclusiv gestionarea menținerii navigabilității.

CAPITOLUL II

LICENȚĂ DE OPERARE

Articolul 3

Licența de operare

(1) Nicio întreprindere stabilită în Comunitate nu este autorizată să desfășoare, în schimbul unei remunerații sau sub formă de închiriere, activități de transport aerian de pasageri, poștă și/sau marfă, decât dacă i-a fost acordată licența de operare corespunzătoare.

O întreprindere care îndeplinește cerințele prezentului capitol are dreptul de a primi o licență de operare.

(2) Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor nu acordă licențe de operare sau nu le menține în vigoare în cazul nerespectării cerințelor prezentului capitol.

(3) Fără a aduce atingere oricăror alte dispoziții aplicabile de drept comunitar, național sau internațional, următoarele categorii de servicii aeriene nu sunt supuse obligației de deținere a unei licențe de operare valabile:

- (a) servicii aeriene efectuate cu aeronave fără motor și/sau cu aeronave ultraușoare cu motor; și

- (b) zboruri locale.

Articolul 4

Condițiile de acordare a unei licențe de operare

Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor dintr-un stat membru acordă o licență de operare unei întreprinderi numai în cazul în care aceasta respectă următoarele condiții:

- (a) sediul său principal se află în statul membru respectiv;
- (b) deține un COA valabil, eliberat de o autoritate națională a aceluiași stat membru a cărei autoritate competentă pentru acordarea licențelor este responsabilă pentru acordarea, refuzul, retragerea sau suspendarea licenței de operare a transportatorului comunitar;
- (c) are la dispoziție una sau mai multe aeronave, în proprietate sau ca urmare a unui acord de închiriere fără echipaj (dry lease);
- (d) principala sa activitate este operarea de servicii aeriene exclusiv sau în combinație cu orice altă utilizare comercială a aeronavei sau cu activități de reparare și întreținere a aeronavei;
- (e) structura întreprinderii permite autorității competente pentru acordarea licențelor să pună în aplicare dispozițiile prezentului capitol;
- (f) state membre și/sau resortisanți ai acestora dețin peste 50 % din întreprindere și au controlul efectiv asupra acesteia, fie direct, fie indirect prin intermediul uneia sau a mai multor întreprinderi intermediare, cu excepția cazului în care există dispoziții ale unui acord încheiat cu o țară terță la care Comunitatea este parte;
- (g) îndeplinește condițiile financiare precizate la articolul 5;
- (h) respectă cerințele privind asigurarea precizate la articolul 11 și în Regulamentul (CE) nr. 785/2004; și
- (i) respectă cerințele privind buna reputație, astfel cum sunt precizate la articolul 7.

Articolul 5

Condițiile financiare de acordare a unei licențe de operare

(1) Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor analizează în detaliu dacă o întreprindere care solicită pentru prima dată o licență de operare poate demonstra că:

- (a) își poate îndeplini în orice moment obligațiile existente și potențiale, determinate pe baza unor ipoteze realiste, pe termen de 24 de luni de la începerea operațiunilor; și

(b) își poate acoperi, pe termen de trei luni de la începerea operațiunilor, costurile fixe și de funcționare, contractate în cadrul operațiunilor în conformitate cu planul său de afaceri și determinate pe baza unor ipoteze realiste, fără a folosi niciun venit provenit din operațiunile desfășurate.

(2) În scopul evaluării menționate la alineatul (1), fiecare solicitant prezintă un plan de afaceri pentru cel puțin primii trei ani de activitate. Planul de afaceri trebuie să conțină de asemenea detalii privind legăturile financiare ale solicitantului cu orice alte activități comerciale în care solicitantul este implicat fie direct, fie prin intermediul unor întreprinderi asociate. Solicitantul pune, de asemenea, la dispoziție toate informațiile pertinente, în special datele menționate la punctul 1 din anexa I.

(3) Alineatele (1) și (2) nu se aplică întreprinderilor care solicită o licență de operare destinată efectuării unor operațiuni cu aeronave care au o masă maximă la decolare (MTOM) sub 10 tone și/sau o capacitate mai mică de 20 de locuri. Aceste întreprinderi trebuie să poată demonstra că dețin un capital net de cel puțin 100 000 EUR sau să furnizeze, la solicitarea autorității competente pentru acordarea licențelor, toate informațiile necesare în scopul evaluării menționate la alineatul (1), în special datele menționate la punctul 1 din anexa I.

Cu toate acestea, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor poate aplica alineatele (1) și (2) întreprinderilor care solicită licențe de operare în temeiul dispozițiilor paragrafului anterior și care intenționează să opereze servicii aeriene regulate sau a căror cifră de afaceri depășește 3 milioane de euro pe an.

Articolul 6

Certificatul de operator aerian

(1) Acordarea și valabilitatea unei licențe de operare este condiționată în orice moment de deținerea unui COA valabil în care se menționează activitățile vizate de licența de operare.

(2) Orice modificare a COA al unui transportator aerian comunitar se reflectă, după caz, în licența de operare a acestuia.

Articolul 7

Dovada bunei reputații

(1) În cazul în care, în vederea acordării unei licențe de operare, se solicită dovezi care să ateste că persoanele care vor gestiona permanent și efectiv activitățile întreprinderii au o bună reputație și nu au fost declarate în faliment, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor acceptă ca dovadă suficientă, în ceea ce privește resortisanții statelor membre, prezentarea unor documente emise de autoritățile competente ale statului membru de origine sau ale statului membru în care persoana își are reședința permanentă și care atestă îndeplinirea cerințelor respective.

(2) În cazul în care statul membru de origine sau statul membru în care persoana își are reședința permanentă nu emite

documentele menționate la alineatul (1), aceste documente se înlocuiesc printr-o declarație sub jurământ – sau, în statele membre în care nu există dispoziții privind declarația sub jurământ – printr-o declarație solemnă a persoanei în cauză în fața unei autorități judecătorești sau administrative competente sau, după caz, în fața unui notar sau a unui organism profesional calificat din statul membru de origine sau din statul membru în care persoana își are reședința permanentă. Autoritatea, notarul sau organismul profesional calificat respectiv trebuie să emită un certificat prin care să ateste autenticitatea declarației sub jurământ sau a declarației solemne.

(3) Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor poate impune ca documentele și certificatele menționate la alineatele (1) și (2) să fie prezentate în termen de cel mult trei luni de la data eliberării acestora.

Articolul 8

Valabilitatea unei licențe de operare

(1) O licență de operare este valabilă atâta timp cât transportatorul aerian comunitar respectă cerințele prevăzute în prezentul capitol.

Un transportator aerian comunitar trebuie să poată demonstra în orice moment, la cererea autorității competente pentru acordarea licențelor, că îndeplinește toate cerințele prevăzute de prezentul capitol.

(2) Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor supraveghează îndeaproape respectarea cerințelor prevăzute în prezentul capitol. Aceasta revizuieste, în orice caz, respectarea acestor cerințe în următoarele cazuri:

- (a) după doi ani de la acordarea unei noi licențe de operare;
- (b) atunci când se suspectează existența unei posibile probleme; sau
- (c) la solicitarea Comisiei.

În cazul în care autoritatea competentă pentru acordarea licențelor suspectează că problemele financiare ale unui transportator aerian comunitar ar putea afecta siguranța operațiunilor sale, aceasta informează de îndată autoritatea competentă pentru COA.

(3) Licența de operare trebuie prezentată din nou în vederea aprobării în cazul în care un transportator aerian comunitar:

- (a) nu a început operațiunile în termen de șase luni de la acordarea unei licențe de operare;
- (b) a întrerupt operațiunile pe o perioadă mai mare de șase luni; sau

(c) căruia i-a fost acordată o licență în temeiul articolului 5 alineatul (3) primul paragraf intenționează să se implice în operațiuni cu aeronave care depășesc pragul de capacitate menționat la articolul 5 alineatul (3) sau nu mai respectă condițiile financiare prevăzute la alineatul respectiv.

(4) Un transportator aerian comunitar pune la dispoziția autorității competente pentru acordarea licențelor conturile sale auditate în termen de cel mult șase luni de la data încheierii exercițiului financiar respectiv, în absența unor dispoziții contrare prevăzute în legislația națională. În cursul primilor doi ani de operare a unui transportator aerian comunitar, datele menționate la punctul 3 din anexa I se pun la dispoziția autorității competente pentru acordarea licențelor, la cererea acesteia.

Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor poate evalua în orice moment rezultatele financiare ale unui transportator aerian comunitar căruia i-a acordat o licență de operare, prin solicitarea informațiilor pertinente. Ca parte a unei asemenea evaluări, transportatorul aerian comunitar în cauză actualizează datele menționate la anexa I punctul 3 și le furnizează autorității competente pentru acordarea licențelor, la cererea acesteia.

(5) Transportatorul aerian comunitar notifică autorității competente pentru acordarea licențelor:

(a) anticipat, orice plan de a opera un nou serviciu aerian către un continent sau regiune a lumii care nu era deservită anterior, sau orice schimbare semnificativă în amploarea activităților sale, inclusiv modificări ale numărului sau tipului de aeronave folosite, dar fără a se limita la acestea;

(b) în avans, orice fuziuni sau achiziții preconizate; și

(c) în termen de 14 zile, orice modificare în structura proprietății legată de deținerea oricărei participații care reprezintă cel puțin 10 % din participația totală în cadrul transportatorului aerian comunitar sau a societății-mamă sau a societății de tip holding.

(6) În cazul în care autoritatea competentă pentru acordarea licențelor consideră că modificările notificate în temeiul alineatului (5) au o influență considerabilă asupra situației financiare a transportatorului aerian comunitar, aceasta solicită prezentarea unui plan de afaceri revizuit care să cuprindă modificările în cauză și care să acopere cel puțin o perioadă de 12 luni începând de la data punerii sale în aplicare, precum și datele menționate la punctul 2 din anexa I, pe lângă informațiile care trebuie furnizate în temeiul alineatului (4).

Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor ia o decizie cu privire la planul de afaceri revizuit privind capacitatea transportatorului aerian comunitar de a-și îndeplini obligațiile

existente și potențiale în cursul respectivei perioade de douăsprezece luni. Decizia se ia în termen de cel mult trei luni după ce au fost prezentate toate informațiile necesare.

(7) În privința transportatorilor aerieni comunitari cărora le-a acordat licențe, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor decide dacă licența de operare trebuie prezentată din nou în vederea aprobării în cazul modificării unuia sau a mai multor elemente care afectează situația juridică a transportatorului aerian comunitar și, în special, în cazul unei fuziuni sau preluări.

(8) Alineatele (4), (5) și (6) nu se aplică transportatorilor aerieni comunitari care desfășoară exclusiv operațiuni cu aeronave care au MTOM sub 10 tone și/sau o capacitate mai mică de 20 de locuri. Acești transportatori aerieni comunitari trebuie să poată demonstra în orice moment că au un capital net de cel puțin 100 000 EUR sau să furnizeze la solicitarea autorității competente pentru acordarea licențelor informațiile pertinente în scopul evaluării menționate la articolul 9 alineatul (2).

Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor poate aplica, cu toate acestea, alineatele (4), (5) și (6) transportatorilor aerieni comunitari cărora le-a acordat licențe și care operează servicii aeriene regulate sau a căror cifră de afaceri depășește 3 milioane EUR pe an.

Articolul 9

Suspendarea și revocarea unei licențe de operare

(1) Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor poate în orice moment să evalueze rezultatele financiare ale unui transportator aerian comunitar căruia i-a acordat licența. Pe baza acestei evaluări, autoritatea suspendă sau revocă licența de operare în cazul în care nu mai este convinsă că transportatorul aerian comunitar respectiv își poate îndeplini obligațiile existente și potențiale pe o perioadă de 12 luni. Cu toate acestea, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor poate acorda o licență temporară, pentru cel mult 12 luni, până la reorganizarea financiară a transportatorului aerian comunitar, cu condiția ca siguranța să nu fie periclitată, ca această licență temporară să reflecte, după caz, orice modificări ale COA și să existe o posibilitate reală de reconstrucție financiară satisfăcătoare în intervalul de timp respectiv.

(2) În cazul în care există indicații clare cu privire la existența unor probleme financiare sau în cazul în care a fost declanșată procedura insolvenței sau proceduri similare împotriva unui transportator aerian comunitar căruia i-a acordat licența, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor realizează imediat o evaluare amănunțită a situației financiare și, pe baza constatărilor sale, revizuieste statutul licenței de operare în conformitate cu prezentul articol, în termen de trei luni.

Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor informează Comisia cu privire la deciziile sale referitoare la statutul licenței de operare.

(3) În cazul în care conturile auditate menționate la articolul 8 alineatul (4) nu au fost comunicate în termenul precizat în articolul respectiv, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor solicită fără întârzieri nejustificate transportatorului aerian comunitar comunicarea respectivelor conturi auditate.

Licența de operare poate fi revocată sau suspendată în cazul în care conturile auditate nu sunt comunicate în termen de o lună.

(4) Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor suspendă sau revocă licența de operare în cazul în care transportatorul aerian comunitar îi furnizează, în cunoștință de cauză sau din neglijență, informații care cuprind detalii materiale false.

(5) În cazul în care COA al unui transportator aerian comunitar este suspendat sau revocat, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor suspendă sau revocă imediat licența de operare a respectivului transportator aerian.

(6) Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor poate suspenda sau revoca licența de operare a unui transportator aerian comunitar în cazul în care acesta nu mai satisface cerințele privind buna reputație prevăzute la articolul 7.

Articolul 10

Decizii privind licențele de operare

(1) Autoritatea competentă pentru acordarea licențelor adoptă o decizie cu privire la fiecare cerere de îndată ce este posibil și în termen de cel mult trei luni de la data la care au fost prezentate toate informațiile necesare, ținând seama de toate elementele de care dispune. Decizia este comunicată solicitantului. În cazul unui refuz, se precizează motivele acestuia.

(2) Procedurile de acordare, suspendare și revocare a licențelor de operare sunt făcute publice de către autoritatea competentă pentru acordarea licențelor, care informează Comisia.

(3) În *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* se publică anual o listă a deciziilor autorității competente pentru acordarea licențelor de a acorda, suspenda sau revoca licențe de operare.

Articolul 11

Cerințe privind asigurarea

Fără a aduce atingere Regulamentului (CE) nr. 785/2004, un transportator aerian trebuie să dețină o asigurare pentru răspunderea în caz de accident cu privire la poștă.

Articolul 12

Înmatricularea

(1) Fără a aduce atingere articolului 13 alineatul (3), aeronavele utilizate de un transportator aerian comunitar sunt înmatriculate,

la alegerea statului membru a cărui autoritate competentă acordă licența de operare, fie în registrul național al acestuia, fie în Comunitate.

(2) În conformitate cu alineatul (1), autoritatea competentă acceptă înmatricularea în registrul său național, sub rezerva actelor cu putere de lege și actelor administrative aplicabile, fără taxe discriminatorii și fără întârziere, a aeronavelor deținute de resortisanții altor state membre și a transferurilor aeronavelor din registrele altor state membre. În cazul transferului de aeronave nu se aplică alte taxe decât tariful normal de înmatriculare.

Articolul 13

Închirierea

(1) Fără a aduce atingere articolului 4 litera (c), un transportator aerian comunitar poate avea la dispoziție una sau mai multe aeronave pe baza unui contract de închiriere în sistem dry lease sau pe baza unui contract de închiriere în sistem wet lease. Transportatorii aerieni comunitari pot opera fără restricții aeronave înmatriculate în Comunitate închiriate pe baza unui contract de închiriere în sistem wet lease, cu excepția cazului în care acest lucru ar pune în pericol siguranța. Comisia se va asigura că punerea în aplicare a acestei dispoziții este rezonabilă și proporțională și bazată pe considerente de siguranță.

(2) Un contract de închiriere în sistem dry lease la care un transportator aerian comunitar este parte sau un contract de închiriere în sistem wet lease în care transportatorul aerian comunitar este locatarul aeronavei închiriate în sistem wet lease face obiectul aprobării prealabile, în conformitate cu legislația comunitară sau națională aplicabilă cu privire la siguranța aviației.

(3) Un transportator aerian comunitar care închiriază în sistem wet lease de la o altă întreprindere o aeronavă înmatriculată într-o țară terță trebuie să obțină aprobarea prealabilă de operare din partea autorității competente pentru acordarea licențelor. Autoritatea competentă poate acorda o aprobare dacă:

(a) transportatorul aerian comunitar demonstrează în mod satisfăcător autorității competente că sunt respectate toate standardele de siguranță echivalente celor impuse de legislația comunitară sau națională; și

(b) este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

(i) transportatorul aerian comunitar justifică o astfel de închiriere pe baza unor necesități excepționale, caz în care se poate acorda o aprobare pe termen de până la șapte luni, care poate fi reînnoită o singură dată pentru o perioadă suplimentară de cel mult șapte luni;

(ii) transportatorul aerian comunitar demonstrează că închirierea este necesară pentru a răspunde unor nevoi sezoniere de capacitate, care nu pot fi satisfăcute în mod rezonabil prin închirierea unor aeronave înmatriculate în Comunitate, caz în care aprobarea poate fi reînnoită; sau

(iii) transportatorul aerian comunitar demonstrează că închirierea este necesară pentru a depăși dificultăți operaționale și că nu este posibilă sau rezonabilă închirierea unor aeronave înmatriculate în Comunitate, caz în care aprobarea se acordă pentru o perioadă limitată de timp, strict necesară pentru depășirea respectivelor dificultăți.

(4) Autoritatea competentă poate acorda aprobarea sub rezerva unor condiții. Aceste condiții fac parte din contractul de închiriere în sistem wet lease.

Autoritatea competentă poate refuza acordarea aprobării în cazul în care nu există reciprocitate în contractul de închiriere în sistem wet lease între statul membru în cauză sau Comunitate și țara terță în care este înmatriculată aeronava închiriată în sistem wet lease.

Autoritatea competentă informează statele membre în cauză cu privire la o aprobare pe care a acordat-o pentru o aeronavă închiriată în sistem wet lease care este înmatriculată într-o țară terță.

Articolul 14

Dreptul la apărare

La adoptarea unei decizii de suspendare sau revocare a licenței de operare a unui transportator aerian comunitar, autoritatea competentă pentru acordarea licențelor se asigură că acestuia îi este acordată posibilitatea de a se apăra, ținându-se seama de nevoia unei proceduri de urgență în anumite cazuri.

CAPITOLUL III

ACCESUL LA RUTE

Articolul 15

Operarea de servicii aeriene intracomunitare

(1) Transportatorii aeriени comunitari au dreptul de a opera servicii aeriene intracomunitare.

(2) Statele membre nu condiționează operarea serviciilor aeriene intracomunitare de către un transportator aerian comunitar de deținerea unui permis sau a unei autorizații. Statele membre nu impun transportatorilor aeriени comunitari furnizarea de documente sau informații care au fost deja prezentate autorității competente pentru acordarea licențelor, cu condiția ca informațiile relevante să poată fi obținute în timp util de la autoritatea competentă pentru acordarea licențelor.

(3) În cazul în care Comisia constată, pe baza informațiilor obținute în conformitate cu articolul 26 alineatul (2), că licența de operare acordată unui transportator aerian comunitar nu respectă cerințele prezentului regulament, aceasta înaintează constatările sale autorității competente pentru acordarea licențelor, care transmite observațiile sale Comisiei în termen de 15 zile lucrătoare.

În cazul în care, după examinarea observațiilor autorității competente pentru acordarea licențelor, Comisia consideră în continuare că licența de operare nu este corespunzătoare, sau în cazul în care nu au fost primite observații din partea autorității competente pentru acordarea licențelor, Comisia adoptă, în conformitate cu procedura menționată la articolul 25 alineatul (2), o decizie prin care solicită autorității competente pentru acordarea licențelor să ia măsurile corective adecvate sau să suspende sau să retragă licența de operare.

Decizia stabilește o dată până la care măsurile sau acțiunile corective trebuie puse în aplicare de către autoritatea competentă pentru acordarea licențelor. În cazul în care măsurile sau acțiunile corective nu au fost puse în aplicare până la data respectivă, transportatorul aerian comunitar nu are dreptul de a exercita drepturile prevăzute la alineatul (1).

Transportatorul aerian comunitar poate relua exercitarea drepturilor menționate la alineatul (1) după notificarea Comisiei de către autoritatea competentă pentru acordarea licențelor cu privire la faptul că au fost puse în aplicare măsurile corective, iar autoritatea competentă pentru acordarea licențelor a verificat punerea în aplicare a acestora.

(4) Atunci când operează servicii aeriene intracomunitare, unui transportator aerian comunitar i se permite să combine serviciile aeriene și să încheie acorduri de partajare a codurilor (code-share), fără a aduce atingere normelor comunitare în materie de concurență aplicabile întreprinderilor.

Se elimină orice restricții care decurg din acordurile bilaterale dintre statele membre cu privire la libertatea transportatorilor aeriени comunitari de a opera servicii aeriene intracomunitare.

(5) Fără a aduce atingere dispozițiilor acordurilor bilaterale dintre statele membre și sub rezerva normelor comunitare în materie de concurență aplicabile întreprinderilor, transportatorilor aeriени comunitari li se permite de către statul (statele) membru (membre) în cauză să combine servicii aeriene și să încheie acorduri de partajare a codurilor (code-share) cu orice transportator aerian cu privire la servicii aeriene către, dinspre sau cu escală pe orice aeroport de pe teritoriul lor, dinspre sau către orice destinație (destinații) din țări terțe.

Un stat membru poate, în cadrul unui acord bilateral privind serviciile aeriene încheiat cu țara terță în cauză, să impună restricții privind măsurile de partajare a codurilor (code-share) între transportatorii aeriени comunitari și cei dintr-o țară terță, în special în cazul în care țara terță în cauză nu acordă oportunități comerciale similare transportatorilor aeriени comunitari din

statul membru în cauză. Procedând astfel, statele membre se asigură că restricțiile impuse în temeiul acestor acorduri nu limitează concurența și nu fac discriminare între transportatorii aerieni comunitari și că nu sunt mai stricte decât este necesar.

Articolul 16

Principii generale privind obligațiile de serviciu public

(1) După consultări cu celelalte state membre în cauză și după ce a informat Comisia, aeroporturile în cauză și transportatorii aerieni care operează pe ruta respectivă, un stat membru poate impune o obligație de serviciu public în ceea ce privește serviciile aeriene regulate între un aeroport din Comunitate și un aeroport care deservește o zonă periferică sau în dezvoltare aflată pe teritoriul său, sau pe o rută cu trafic scăzut către orice aeroport de pe teritoriul său, dacă această rută este considerată esențială pentru dezvoltarea economică și socială a regiunii deservite de aeroport. Obligația respectivă se impune numai în măsura necesară pentru a garanta pe ruta respectivă operarea unor servicii aeriene regulate minime care să satisfacă standarde fixe de continuitate, regularitate, tarifyare și de capacitate minimă, pe care transportatorii aerieni nu și le-ar asuma dacă ar ține seama exclusiv de interesul lor comercial.

Standardele fixe impuse pentru ruta care face obiectul respectivei obligații de serviciu public se stabilesc în mod transparent și nediscriminatoriu.

(2) În cazurile în care alte moduri de transport nu pot asigura un serviciu neîntrerupt cu cel puțin două frecvențe zilnice, statele membre în cauză pot include în cadrul obligației de serviciu public cerința ca orice transportator aerian comunitar care intenționează să opereze ruta să garanteze că va opera ruta pe o perioadă de timp determinată și precizată, în conformitate cu celelalte condiții ale obligației de serviciu public.

(3) Necesitatea și caracterul adecvat al unei obligații de serviciu public preconizate sunt evaluate de statul membru (statele membre) luând în considerare:

- (a) proporționalitatea între obligația preconizată și necesitățile regiunii în cauză în materie de dezvoltare economică;
- (b) posibilitatea de a se recurge la alte moduri de transport și capacitatea acestor moduri de a răspunde necesităților de transport avute în vedere, în special atunci când serviciile feroviare existente deserveșc ruta avută în vedere, înregistrând un timp de călătorie mai scurt de trei ore și oferind o frecvență, conexiuni și orare adecvate;
- (c) tarifyele și condițiile care se aplică utilizatorilor;
- (d) efectul conjugat al tuturor transportatorilor aerieni care operează sau intenționează să opereze pe ruta în cauză.

(4) Atunci când un stat membru dorește să impună o obligație de serviciu public, acesta comunică textul măsurii preconizate de impunere a obligației de serviciu public Comisiei, celorlalte state membre în cauză, aeroporturilor în cauză și transportatorilor aerieni care operează pe ruta respectivă.

Comisia publică un aviz de informare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, în care:

- (a) sunt identificate cele două aeroporturi legate de ruta în cauză și posibile puncte de escală intermediare;
- (b) este menționată data intrării în vigoare a obligației de serviciu public; și
- (c) este indicată adresa completă la care statul membru în cauză va pune la dispoziție, în mod gratuit și fără întârziere, textul, precum și orice informații și/sau documentație relevante în legătură cu obligația de serviciu public.

(5) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (4), în ceea ce privește rutele pe care numărul preconizat de pasageri care vor folosi serviciile aeriene este sub 10 000 pe an, avizul de informare privind obligația de serviciu public se publică fie în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, fie în jurnalul oficial național al statului membru în cauză.

(6) O obligație de serviciu public nu poate intra în vigoare la o dată anterioară datei publicării avizului de informare menționat la alineatul (4) paragraful al doilea.

(7) În cazul în care o obligație de serviciu public a fost impusă în conformitate cu alineatele (1) și (2), transportatorul aerian comunitar poate efectua vânzarea numai a locurilor cu condiția ca serviciul aerian respectiv să îndeplinească toate cerințele stabilite în obligația de serviciu public. Prin urmare, acest serviciu aerian este considerat ca fiind un serviciu aerian regulat.

(8) În cazul în care a fost impusă o obligație de serviciu public în conformitate cu alineatele (1) și (2), orice alt transportator aerian comunitar are dreptul, în orice moment, de a începe operarea unor servicii aeriene regulate care respectă toate cerințele obligației de serviciu public, inclusiv perioada de operare care poate fi impusă în conformitate cu alineatul (2).

(9) Fără a aduce atingere alineatului (8), în cazul în care niciun transportator aerian comunitar nu a început sau nu poate demonstra că este pe punctul de a începe operarea de servicii aeriene regulate în mod durabil pe o anumită rută în conformitate cu obligația de serviciu public care a fost impusă pe ruta respectivă, statul membru în cauză poate limita accesul la

serviciile aeriene regulate pe ruta respectivă la un singur transportator aerian comunitar pe termen de până la patru ani, după care situația se reexaminează.

Termenul menționat poate fi de până la cinci ani în cazul în care obligația de serviciu public este impusă pe o rută către un aeroport care deservește o regiune ultraperiferică, menționată la articolul 299 alineatul (2) din tratat.

(10) Dreptul de a opera serviciile menționate la alineatul (9) se acordă printr-o procedură de publică de ofertare în conformitate cu articolul 17, fie pentru o singură rută, fie, în situațiile în care acest lucru este justificat din motive de eficiență operațională, pentru un grup de rute, oricărui transportator aerian comunitar autorizat să opereze astfel de servicii aeriene. Din motive de eficiență administrativă, un stat membru poate publica o singură invitație de participare la procedura de ofertare, care să acopere mai multe rute.

(11) Se consideră că o obligație de serviciu public a expirat în cazul în care, pe ruta care face obiectul respectivei obligații, nu a fost operat niciun serviciu aerian regulat în decursul unei perioade de 12 luni.

(12) În cazul unei întreruperi neprevăzute a serviciului de către transportatorul aerian comunitar selectat în conformitate cu articolul 17, statul membru în cauză poate, în caz de urgență, să aleagă de comun acord un alt transportator aerian comunitar care să execute obligația de serviciu public pe o perioadă de până la șapte luni, care nu poate fi reînnoită, în următoarele condiții:

- (a) orice compensație acordată de statul membru se plătește cu respectarea articolului 17 alineatul (8);
- (b) alegerea transportatorului aerian comunitar se face cu respectarea principiilor transparenței și nediscriminării;
- (c) se lansează o nouă procedură de ofertare.

Comisia și statele membre interesate sunt informate fără întârziere cu privire la procedura de urgență și motivele care justifică recurgerea la aceasta. În conformitate cu procedura menționată la articolul 25 alineatul (2), acționând la cererea unui stat membru sau din proprie inițiativă, Comisia poate suspenda procedura în cazul în care consideră, după efectuarea unei evaluări, că aceasta nu îndeplinește cerințele prevăzute la prezentul alineat sau este în orice fel contrară dreptului comunitar.

Articolul 17

Procedura publică de ofertare pentru obligația de serviciu public

(1) Procedura publică de ofertare prevăzută la articolul 16 alineatul (10) se desfășoară în conformitate cu procedura prevăzută la alineatele (2)-(10) din prezentul articol.

(2) Statul membru în cauză comunică Comisiei textul integral al invitației de participare la procedurile de ofertare, cu excepția cazului în care, în conformitate cu articolul 16 alineatul (5), obligația de serviciu public a fost făcută publică prin intermediul unui aviz din jurnalul său oficial național. În acest caz procedura de ofertare este publicată de asemenea în jurnalul oficial național.

(3) Invitația de participare la procedura de ofertare și contractul ulterior aferent cuprind, printre altele, următoarele elemente:

- (a) standardele impuse de obligația de serviciu public;
- (b) normele privind modificarea și rezilierea contractului, în special pentru a ține cont de schimbări imprevizibile;
- (c) perioada de valabilitate a contractului;
- (d) sancțiunile în caz de nerespectare a contractului;
- (e) parametri obiectivi și transparenți pe baza cărora se calculează compensarea acordată, dacă este cazul, pentru executarea obligațiilor de serviciu public.

(4) Comisia face cunoscută invitația de participare la procedura de ofertare prin publicarea unui anunț de intenție în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Termenul-limită de depunere a ofertelor este de cel puțin două luni de la data publicării unui astfel de anunț de intenție. În cazul în care procedura de ofertare se referă la o rută pentru care accesul a fost deja limitat la un singur transportator în conformitate cu articolul 16 alineatul (9), invitația de participare la procedura de ofertare se publică cu cel puțin șase luni înainte de începerea noii concesiuni, pentru a evalua necesitatea menținerii accesului limitat.

(5) Anunțul de intenție conține următoarele informații:

- (a) statul membru (statele membre) în cauză;
- (b) ruta aeriană în cauză;
- (c) perioada de valabilitate a contractului;
- (d) adresa completă la care statul membru în cauză pune la dispoziție textul invitației de participare la procedura de ofertare, precum și orice informații și/sau documentație relevante în legătură cu procedura publică de ofertare și în legătură cu obligația de serviciu public;
- (e) termenul-limită pentru depunerea ofertelor.

(6) Statul membru (statele membre) în cauză comunică fără întârziere și în mod gratuit toate informațiile și documentele relevante solicitate de o parte interesată în procedura publică de ofertare.

(7) Selectarea din rândul ofertelor depuse se efectuează de îndată ce este posibil, luându-se în considerare gradul de adecvare a serviciului, inclusiv tarifele și condițiile care pot fi propuse utilizatorilor, și costul compensației solicitate din partea statului membru (statelor membre) în cauză, dacă este cazul.

(8) Statul membru în cauză poate plăti o compensație unui transportator aerian care a fost selecționat în temeiul alineatului (7), pentru respectarea standardelor impuse printr-o obligație de serviciu public în temeiul articolului 16. Valoarea acestei compensații nu poate depăși suma necesară acoperirii costurilor nete suportate în executare fiecărei obligații de serviciu public, luând în considerare veniturile aferente acestora reținute de transportatorul aerian și un profit rezonabil.

(9) Comisiei este informată în scris și fără întârziere cu privire la rezultatele procedurii publice de ofertare și ale selecției efectuate de către statul membru, precizându-se următoarele informații:

- (a) numărul și numele ofertanților, precum și informații privind societățile respective;
- (b) elemente operaționale incluse în oferte;
- (c) compensația solicitată în oferte;
- (d) numele ofertantului declarat câștigător.

(10) La cererea unui stat membru sau din proprie inițiativă, Comisia poate solicita statelor membre să transmită, în termen de o lună, toate documentele pertinente aferente selecției unui transportator aerian în vederea îndeplinirii unei obligații de serviciu public. În cazul în care documentele solicitate nu sunt comunicate în termen, Comisia poate decide să suspende invitația de participare la procedura de ofertare, în conformitate cu procedura menționată la articolul 25 alineatul (2).

Articolul 18

Examinarea obligațiilor de serviciu public

(1) Statele membre adoptă toate măsurile necesare pentru a garanta că orice decizie adoptată în temeiul articolelor 16 și 17 poate fi reexaminată în mod eficace și, în special, de îndată ce este posibil, în situația în care se invocă faptul că decizia încalcă dreptul comunitar sau normele naționale de punere în aplicare a acestuia.

În special, la cererea unui stat membru sau din proprie inițiativă, Comisia poate solicita statelor membre să comunice, în termen de două luni:

- (a) un document care să justifice necesitatea obligației de serviciu public și conformitatea acesteia cu criteriile menționate la articolul 16;

- (b) o analiză a situației economice a regiunii;
 - (c) o analiză a proporționalității dintre obligațiile preconizate și obiectivele de dezvoltare economică;
 - (d) o analiză a serviciilor aeriene existente, după caz, și a altor moduri de transport disponibile care ar putea fi considerate a reprezenta o alternativă la obligația preconizată.
- (2) La cererea unui stat membru care consideră că dezvoltarea unei rute este restricționată în mod nejustificat de dispozițiile articolelor 16 și 17 sau din proprie inițiativă, Comisia efectuează o anchetă și, în termen de șase luni de la primirea cererii și în conformitate cu procedura menționată la articolul 25 alineatul (2), adoptă o decizie pe baza tuturor factorilor relevanți cu privire la continuarea sau nu a aplicării articolelor 16 și 17 în cazul rutei respective.

Articolul 19

Repartizarea traficului între aeroporturi și exercitarea drepturilor de trafic

(1) Exercițarea drepturilor de trafic face obiectul normelor de operare comunitare, naționale, regionale sau locale publicate referitoare la siguranță, securitate, protecția mediului și alocarea sloturilor.

(2) În urma consultării cu părțile interesate, inclusiv cu transportatorii aerieni și aeroporturile în cauză, un stat membru poate reglementa, fără discriminare între destinațiile situate în interiorul Comunității sau pe criterii de naționalitate sau identitate a transportatorului aerian, repartizarea traficului aerian între aeroporturi care satisfac următoarele condiții:

- (a) aeroporturile deservește același oraș sau aceeași conurbație;
- (b) aeroporturile sunt deservite de o infrastructură de transport corespunzătoare care oferă, în măsura posibilului, o conexiune directă care permite accesul la aeroport într-un interval de nouăzeci de minute inclusiv, acolo unde este necesar, pe o bază transfrontalieră;
- (c) aeroporturile sunt legate între ele și cu orașul sau conurbația pe care o deservește prin servicii de transport public frecvente, fiabile și eficiente; și
- (d) aeroporturile oferă transportatorilor aerieni serviciile necesare și nu le prejudiciază în mod nejustificat oportunitățile comerciale.

Deciziile de reglementare a repartizării traficului aerian între aeroporturile în cauză respectă principiile proporționalității și transparenței și se bazează pe criterii obiective.

(3) Statul membru în cauză informează Comisia cu privire la intenția sa de a reglementa repartizarea traficului aerian sau de a schimba o normă existentă de repartizare a traficului.

Comisia analizează aplicarea alineatelor (1) și (2) din prezentul articol și, în termen de șase luni de la primirea informațiilor din partea statului membru și în conformitate cu procedura menționată la articolul 25 alineatul (2), decide dacă statul membru poate aplica măsurile în cauză.

Decizia Comisiei se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, iar măsurile nu se aplică înainte de publicarea aprobării Comisiei.

(4) În ceea ce privește regulile de repartizare a traficului existente în momentul intrării în vigoare a prezentului regulament, Comisia examinează la cererea unui stat membru și poate examina din proprie inițiativă aplicarea alineatelor (1) și (2) și, în conformitate cu procedura menționată la articolul 25 alineatul (2), decide dacă statul membru respectiv poate continua să aplice măsura.

(5) Comisia publică decizia adoptată în temeiul prezentului articol în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 20

Măsuri privind mediul

(1) În cazul în care există probleme grave de mediu, statul membru responsabil poate să limiteze sau să refuze exercitarea drepturilor de trafic, în special atunci când alte moduri de transport pot furniza un nivel adecvat al serviciului. Măsura trebuie să fie nediscriminatorie, să nu denatureze concurența dintre transportatorii aerieni, să nu fie mai restrictivă decât este necesar pentru a rezolva problemele și să aibă o perioadă de valabilitate limitată, care să nu depășească trei ani, după care să fie reexaminată.

(2) În cazul în care un stat membru consideră că este necesară o măsură în temeiul alineatului (1), acesta informează celelalte state membre și Comisia, cu cel puțin trei luni înainte de intrarea în vigoare a acesteia, furnizând o justificare adecvată a acțiunii respective. Măsura poate fi pusă în aplicare cu excepția cazului în care, în termen de o lună de la primirea informațiilor, un stat membru în cauză contestă măsura sau în cazul în care Comisia, în conformitate cu alineatul (3), le supune unei examinări suplimentare.

(3) În conformitate cu procedura menționată la articolul 25 alineatul (2), la cererea unui stat membru sau din proprie inițiativă, Comisia poate suspenda măsurile în cazul în care acestea nu respectă cerințele prevăzute la alineatul (1) sau sunt în orice fel contrare legislației comunitare.

Articolul 21

Măsuri de urgență

(1) Un stat membru poate refuza, limita sau impune condiții privind exercitarea drepturilor de trafic pentru a face față problemelor neprevăzute de scurtă durată generate de împrejurări imprevizibile și inevitabile. Aceste măsuri respectă principiile

proporționalității și transparenței și se bazează pe criterii obiective și nediscriminatorii.

Comisia și celelalte state membre sunt informate fără întârziere cu privire la astfel de măsuri furnizându-se o justificare adecvată. În cazul în care problemele care fac necesare astfel de măsuri continuă să existe mai mult de 14 zile, statul membru informează Comisia și celelalte state membre în consecință și poate, cu acordul Comisiei, să prelungească măsurile respective pe perioade suplimentare de cel mult 14 zile.

(2) La cererea statului membru (statelor membre) implicat(e) sau din proprie inițiativă, Comisia poate suspenda aplicarea acestor măsuri în cazul în care acestea nu îndeplinesc cerințele alineatului (1) sau sunt în orice fel contrare dreptului comunitar.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII PRIVIND STABILIREA TARIFELOR

Articolul 22

Libertatea de stabilire a tarifelor

(1) Fără a aduce atingere articolului 16 alineatul (1), transportatorii aerieni comunitari și, pe bază de reciprocitate, transportatorii aerieni din țări terțe stabilesc în mod liber tarifele pentru transportul aerian de pasageri și respectiv de marfă pentru serviciile aeriene intracomunitare.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor acordurilor bilaterale dintre statele membre, statele membre nu pot face nicio discriminare pe motive de naționalitate sau identitate a transportatorilor aerieni atunci când permit transportatorilor aerieni comunitari să stabilească tarifele pentru transportul aerian de pasageri și respectiv de marfă corespunzătoare serviciilor aeriene efectuate între teritoriul lor și o țară terță. Se elimină orice restricții existente cu privire la stabilirea tarifelor, inclusiv în ceea ce privește rutele către țări terțe, care decurg din acordurile bilaterale dintre statele membre.

Articolul 23

Informare și nediscriminare

(1) Tarifele pentru transportul aerian de pasageri și respectiv de marfă, aflate la dispoziția publicului larg, includ condițiile aplicabile atunci când sunt oferite sau publicate sub orice formă, inclusiv pe internet, în cazul serviciilor aeriene oferite de pe un aeroport situat pe teritoriul unui stat membru în care se aplică tratatul. Prețul final care urmează să fie plătit este indicat în orice moment și cuprinde tariful aplicabil, precum și toate tarifele, impunerile, tarifele suplimentare și alte comisioane aplicabile, care nu pot fi evitate și sunt previzibile în momentul publicării. Pe lângă precizarea prețului final, se specifică cel puțin următoarele:

- (a) tariful pentru transportul aerian de pasageri, respectiv de marfă;
- (b) taxele;

- (c) tarifele de aeroport; și
- (d) alte tarife, impuneri, tarife suplimentare și comisioane, precum cele referitoare la securitate sau carburant,

în cazul în care la tariful pentru transportul aerian de pasageri, respectiv de marfă s-au adăugat elementele enumerate la literale (b), (c) și (d). Suplimentele de preț opționale sunt comunicate în mod clar, transparent și lipsit de ambiguitate la începutul oricărui proces de rezervare, iar acceptarea lor de către client se face pe baza alegerii clientului.

(2) Fără a aduce atingere articolului 16 alineatul (1), accesul la tarifele pentru transportul aerian de pasageri, respectiv de marfă, dintr-un aeroport situat pe teritoriul unui stat membru în care se aplică tratatul, disponibile publicului, se acordă fără discriminare pe criterii de naționalitate, loc de reședință al clientului sau sediu al agentului transportatorului aerian sau al unui alt vânzător de bilete din cadrul Comunității.

Articolul 24

Sancțiuni

Statele membre asigură respectarea normelor enunțate în prezentul capitol și stabilesc sancțiuni în cazul încălcării acestora. Sancțiunile respective sunt eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 25

Comitetul

- (1) Comisia este asistată de un comitet.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 24 septembrie 2008.

Pentru Parlamentul European

Președintele

H.-G. PÖTTERING

- (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 3 și 7 din Decizia 1999/468/CE, având în vedere dispozițiile articolului 8 din respectiva decizie.

Articolul 26

Cooperarea și dreptul de a obține informații

- (1) Statele membre și Comisia cooperează la aplicarea și supravegherea aplicării prezentului regulament.

(2) Pentru îndeplinirea obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului regulament, Comisia poate obține toate informațiile necesare de la statele membre care facilitează, la rândul lor, furnizarea informațiilor necesare de către transportatorii aerieni cărora li s-a acordat licența de către autoritățile competente pentru acordarea licențelor din respectivele state.

(3) În conformitate cu legislația lor națională, statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta un nivel adecvat de confidențialitate a informațiilor pe care le primesc în conformitate cu prezentul regulament.

Articolul 27

Abrogare

Regulamentele (CEE) nr. 2407/92, (CEE) nr. 2408/92 și (CEE) nr. 2409/92 se abrogă.

Trimiterile la regulamentele abrogate se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.

Articolul 28

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

ANEXA I

INFORMAȚII CARE TREBUIE COMUNICATE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLELE 5 ȘI 8

1. Informații privind capacitatea financiară care trebuie furnizate de către transportatorul care solicită o licență pentru prima dată.
 - 1.1. Cele mai recente documente financiare și contabile interne și, în cazul în care sunt disponibile, conturile auditate privind exercițiul financiar anterior.
 - 1.2. Un bilanț estimativ, inclusiv un cont de profit și pierderi pentru următorii trei ani.
 - 1.3. Baza pentru veniturile și cheltuielile prognozate privind combustibilul, tarifele, salariile, întreținerea, amortizările, variațiile cursului de schimb, tarifele de aeroport, tarifele de navigație aeriană, costurile de handling la sol, asigurațiile etc. Prognoze privind traficul/veniturile.
 - 1.4. Detalii privind costurile inițiale suportate pe parcursul perioadei dintre depunerea cererii și începerea activității și explicații asupra modului în care se propune finanțarea acestor costuri.
 - 1.5. Detalii privind sursele de finanțare existente și prognozate.
 - 1.6. Detalii privind acționarii, inclusiv naționalitatea acestora și tipul de acțiuni pe care le dețin și statutul societății. În cazul în care transportatorul face parte dintr-un grup de întreprinderi, informații privind relațiile dintre acestea.
 - 1.7. Fluxul de numerar prognozat și proiecția fluxului de lichidități pentru primii trei ani de operare.
 - 1.8. Detalii privind modul în care vor fi finanțate achiziționarea/închirierea aeronavelor inclusiv, în cazul închirierii, termenii și condițiile contractului.
2. Informații care trebuie furnizate în vederea evaluării capacității financiare permanente a titularilor de licențe care intenționează să efectueze o modificare a structurii sau a activităților lor cu un impact considerabil asupra situației lor financiare.
 - 2.1. În cazul în care este necesar, cele mai recente documente financiare și contabile și conturile auditate privind exercițiul financiar anterior.
 - 2.2. Detalii exacte privind toate modificările propuse, de exemplu modificarea tipului de serviciu, proiecte de preluare sau fuziune, modificări ale capitalului social, schimbarea acționarilor etc.
 - 2.3. Un bilanț estimativ și un cont de profit și pierderi estimativ pentru exercițiul financiar în curs, ținând seama de toate modificările în structură și activități preconizate care au un impact financiar important.
 - 2.4. Veniturile și cheltuielile realizate și cele prognozate privind combustibilul, tarifele, salariile, întreținerea, amortizările, variațiile cursului de schimb, tarifele de aeroport, tarifele de navigație aeriană, costurile de handling la sol, asigurațiile etc. Prognoze privind traficul/veniturile.
 - 2.5. Fluxul de numerar prognozat și proiecția fluxului de lichidități pentru anul următor, ținând seama de toate modificările în structură și activități preconizate care au un impact financiar important.
 - 2.6. Detalii privind modul în care vor fi finanțate achiziționarea/închirierea aeronavelor inclusiv, în cazul închirierii, termenii și condițiile contractului.
3. Informații care trebuie furnizate în vederea evaluării capacității financiare permanente a titularilor de licențe.
 - 3.1. Conturile auditate în termen de șase luni de la data finală a exercițiului financiar pertinent, în absența unor dispoziții contrare în legislația națională și, dacă este necesar, cele mai recente documente financiare și contabile interne.

-
- 3.2. Un bilanț estimativ, inclusiv un cont de profit și pierderi pentru anul financiar următor.
 - 3.3. Veniturile și cheltuielile realizate și cele prognozate privind combustibilul, tarifele, salariile, întreținerea, amortizările, variațiile cursului de schimb, tarifele de aeroport, tarifele de navigație aeriană, costurile de handling la sol, asigurațiile etc. Prognoze privind traficul/veniturile.
 - 3.4. Fluxurile de numerar prognozate și proiecția fluxului de lichidități pentru anul următor.
-

ANEXA II

TABEL DE CORESPONDENȚĂ

(Menționat la articolul 27)

Regulamentul (CEE) nr. 2407/92	Prezentul regulament
Articolul 1 alineatul (1)	Articolul 1
Articolul 1 alineatul (2)	Articolul 3 alineatul (3)
Articolul 2	Articolul 2
Articolul 3 alineatul (1)	Articolul 3 alineatul (2)
Articolul 3 alineatul (2)	Articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf
Articolul 3 alineatul (3)	Articolul 3 alineatul (1) primul paragraf
Articolul 4 alineatul (1)	Articolul 4
Articolul 4 alineatul (2)	Articolul 4 litera (f)
Articolul 4 alineatul (3)	—
Articolul 4 alineatul (4)	Articolul 4 litera (f)
Articolul 4 alineatul (5)	Articolul 8 alineatul (1) al doilea paragraf
Articolul 5 alineatul (1)	Articolul 5 alineatul (1)
Articolul 5 alineatul (2)	Articolul 5 alineatul (2)
Articolul 5 alineatul (3)	Articolul 8 alineatul (5)
Articolul 5 alineatul (4)	Articolul 8 alineatul (6)
Articolul 5 alineatul (5)	Articolul 9 alineatul (1)
Articolul 5 alineatul (6)	Articolul 8 alineatul (4)
Articolul 5 alineatul (7)	Articolul 5 alineatul (3) și articolul 8 alineatul (8)
Articolul 6	Articolul 7
Articolul 7	Articolul 11
Articolul 8 alineatul (1)	Articolul 4 litera (c)
Articolul 8 alineatul (2)	Articolul 12 alineatul (1)
Articolul 8 alineatul (3)	Articolul 13 alineatele (2) și (3)
Articolul 8 alineatul (4)	Articolul 12 alineatul (2)
Articolul 9	Articolul 6
Articolul 10 alineatul (1)	Articolul 13 alineatele (2) și (3)
Articolul 10 alineatul (2)	Articolul 13 alineatele (2) și (3)
Articolul 11 alineatul (1)	Articolul 8 alineatul (1)
Articolul 11 alineatul (2)	Articolul 8 alineatul (3)
Articolul 11 alineatul (3)	Articolul 8 alineatul (7)
Articolul 12	Articolul 9 alineatele (2)-(6)
Articolul 13 alineatul (1)	Articolul 10 alineatul (2)
Articolul 13 alineatul (2)	Articolul 10 alineatul (1)
Articolul 13 alineatul (3)	—
Articolul 13 alineatul (4)	Articolul 10 alineatul (3)
Articolul 14	—
Articolul 15	—
Articolul 16	—
Articolul 17	—
Articolul 18 alineatul (1)	Articolul 26 alineatul (1)
Articolul 18 alineatul (2)	Articolul 26 alineatul (3)
Articolul 19	—
Anexa	Anexa I

Regulamentul (CEE) nr. 2408/92	Prezentul regulament
Articolul 1 alineatul (1)	Articolul 1
Articolul 1 alineatul (2)	Articolul 1 alineatul (2)
Articolul 1 alineatul (3)	—
Articolul 1 alineatul (4)	—

Regulamentul (CEE) nr. 2408/92	Prezentul regulament
Articolul 2	Articolul 2
Articolul 3 alineatul (1)	Articolul 15 alineatele (1) și (2)
Articolul 3 alineatul (2)	—
Articolul 3 alineatul (3)	—
Articolul 3 alineatul (4)	—
Articolul 4 alineatul (1) litera (a)	Articolul 16 alineatul (1)
Articolul 4 alineatul (1) litera (b)	Articolul 16 alineatul (3)
Articolul 4 alineatul (1) litera (c)	Articolul 16 alineatul (2)
Articolul 4 alineatul (1) litera (d)	Articolul 16 alineatul (9)
—	Articolul 17 alineatul (1)
—	Articolul 17 alineatul (2)
—	Articolul 17 alineatul (4)
—	Articolul 17 alineatul (5)
—	Articolul 17 alineatul (6)
Articolul 4 alineatul (1) litera (e)	Articolul 17 alineatul (3)
Articolul 4 alineatul (1) litera (f)	Articolul 17 alineatul (7)
Articolul 4 alineatul (1) litera (g)	—
Articolul 4 alineatul (1) litera (h)	Articolul 17 alineatul (8)
—	Articolul 17 alineatul (9)
—	Articolul 17 alineatul (10)
Articolul 4 alineatul (1) litera (i)	Articolul 18 alineatul (1)
Articolul 4 alineatul (1) litera (j)	Articolul 16 alineatul (7)
Articolul 4 alineatul (1) litera (k)	—
Articolul 4 alineatul (2)	—
Articolul 4 alineatul (3)	Articolul 18 alineatul (2)
Articolul 4 alineatul (4)	—
Articolul 5	—
Articolul 6 alineatele (1) și (2)	—
Articolul 7	Articolul 15 alineatele (4) și (5)
Articolul 8 alineatul (1)	Articolul 19 alineatul (2)
Articolul 8 alineatul (2)	Articolul 19 alineatul (1)
Articolul 8 alineatul (3)	Articolul 19 alineatul (3)
Articolul 8 alineatul (4)	—
Articolul 8 alineatul (5)	—
Articolul 9 alineatul (1)	Articolul 20 alineatul (1)
Articolul 9 alineatul (2)	Articolul 20 alineatul (1)
Articolul 9 alineatul (3)	Articolul 20 alineatul (2)
Articolul 9 alineatul (4)	Articolul 20 alineatul (3)
Articolul 9 alineatul (5)	Articolul 22 alineatul (1)
Articolul 9 alineatul (6)	Articolul 22 alineatul (2)
Articolul 9 alineatul (7)	—
Articolul 9 alineatul (8)	—
Articolul 10	—
Articolul 11	Articolul 25
Articolul 12 alineatul (1)	Articolul 26 alineatul (2)
Articolul 12 alineatul (2)	—
Articolul 13	—
Articolul 14 alineatul (1)	Articolul 26 alineatul (1)
Articolul 14 alineatul (2)	Articolul 26 alineatul (3)
Articolul 15	—
Articolul 16	—
ANEXA I	—
ANEXA II	—
ANEXA III	—
—	Anexa II

Regulamentul (CEE) nr. 2409/92	Prezentul regulament
Articolul 1 alineatul (1)	Articolul 1
Articolul 1 alineatul (2)	Articolul 21 alineatul (1)
Articolul 1 alineatul (3)	—
Articolul 2	Articolul 2
Articolul 3	—
Articolul 4	Articolul 23
Articolul 5 alineatul (1)	Articolul 22
Articolul 5 alineatul (2)	—
Articolul 5 alineatul (3)	—
Articolul 5 alineatul (4)	—
Articolul 6	—
Articolul 7	—
Articolul 8	—
Articolul 9	—
Articolul 10 alineatul (1)	Articolul 26 alineatul (1)
Articolul 10 alineatul (2)	Articolul 26 alineatul (3)
Articolul 11	—
Articolul 12	—
—	Articolul 27
—	Articolul 28